

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Варна, 05.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цвета Павлова

при участието на секретаря Мая М. Петрова
като разгледа докладваното от Цвета Павлова Търговско дело № 20223100900392 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по предявени от Д. М. А., ЕГН *****, с адрес: гр. ***** срещу „ЗД „Бул Инс““ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Джеймс Баучер“ № 87 обективно кумулативно съединени иски с **правно основание чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.) и чл. 86 от ЗЗД вр. чл. 84, ал. 3 от ЗЗД** за осъждане на ответника да заплати на ищцата следните суми: **60 000 лв.** (след допуснато в з. с. з. на 11.05.2022 год. увеличение) – **обезщетение за неимуществени вреди**, претърпени в резултат от реализирано на 17.08.2015 год. в гр. Варна, пътно транспортно произшествие по вина на водача на лек автомобил „Ауди А4“, с рег. № *****, застрахован по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при ответното дружество, **ведно със законната лихва**, считано от 17.08.2015 год. до окончателното изплащане на задължението, **както и сумата от 235,31 лв. - обезщетение за имуществени вреди**, изразяващи се в заплатените разходи за болничен престой, закупени лекарства и медицински изделия, **ведно със законната лихва**, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 05.06.2020 год., до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че на 17.08.2015 год. ищцата се движела със собствения □ лек автомобил марка „Опел Астра“ по лява лента на бул. „Цар Освободител“ в гр. Варна, посока към кв. „Владиславово“, когато малко след кръстовището с ул. „Поп Димитър“, друг автомобил, движещ се от дясната □ страна, я засякъл и закачил страничното огледало на автомобила □. Двете превозни средства спрели на намиращата се непосредствена близост отбивка и водачите излезли от автомобилите, за да обсъдят ПТП. Ищцата се намирала пред предната лява част на нейния автомобил, когато чула силен звук и загубила съзнание. Когато се съвзела, се намирала на асфалта, заобиколена от много хора, не усещала краката си и имала огромна подутина на главата. Разбрала, че била блъсната от водача на лек автомобил „Ауди А4“ с рег. № *****, който поради движение с несъобразена скорост изгубил контрол над превозното средство, отклонил се вдясно и се ударил в паркирания там автомобил на ищцата, пред който била застанала тя. Тези обстоятелства били констатирани от посетилите мястото полицейски служители и обективирани в съставения за целта констативен протокол с пострадали лица. В протокола било отразено, че виновният водач

имал валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното дружество. По повод събитието била образувана прокурорска преписка 16953/2015 год. на РП-Варна и досъдебно производство № 103/2016 год. по описа на І РУ – Варна, висящо към настоящия момент.

След инцидента ищцата била откарана с кола на „Бърза помощ“ в Спешното отделение на МБАЛ „Св. Анна-Варна“ АД, където ѝ направили рентгенова снимка и почистили охлузната рана на лявата ѝ ръка, след което я преместили в отделението по ортопедия и травматология в същата болница. Краката на ищцата били неподвижни, лявата ѝ ръка била като парализирана, а в дясната изпитвала силни болки. Болезнено усещала и цялото тяло, което наложило ежедневен прием на болкоуспокояващи. Поради неподвижното ѝ състояние били изписани и инжекции против съсирване на кръвта, които се поставяли в коремната област около 40 дни. На ищцата била поставена окончателна диагноза „множествени счупвания на лумбосакралната част на гръбначния стълб и таза – дясна дъга S1 и лява половина на сакралната кост“ и придружаващо заболяване „контузия на главата“. Била изписана от болничното заведение на 24.08.2015 год. с препоръки за постелно-леглови режим за 30 дни, който бил продължен впоследствие до 21.01.2016 год.

По време на престоя ѝ в болницата, била прегледана и от съдебен медик. В издаденото ѝ медицинско удостоверение от 20.08.2015 год. било отразено, че е налице контузия на главата, счупване на дясната дъга на първи кръстен прешлен, счупване на лява кръстна кост в долна трета, травматични отоци, кръвонасядания и ожулвания в описаните области, които са резултат на удари с или върху твърди тъпи предмети, като счупването в областта на кръстната кост (сакрум) е обусловило трайно затруднение в движението на левия долен крайник за период от около 2,5-3 месеца, а всички останали травматични увреждания – временно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Ищцата била неподвижна около два месеца след инцидента, като ползвала специализиран дюшек и възглавница, закупени по препоръка на лекарите. Не можела да става и да се обслужва сама, включително и за физиологични нужди, за което разчитала на чужда помощ. След 10.10.2015 год. започнала рехабилитационни процедури в дома ѝ и постепенно се възстановявала, но първоначално след всяко раздвижване трябвало да пие болкоуспокояващи лекарства поради засилващите се болки. В края на м. ноември 2015 год. започнала да прави леки разходки навън с чужда помощ и патерици, които ползвала за придвижване до края на м. февруари 2016 год. И след това обаче понякога се появявали внезапни пронизващи болки в таза и невъзможност за контрол над левия крак след по-продължително натоварване. Необходимостта от чужда помощ предизвиквало у ищцата чувство за непълноценност, безпокойство и угризения. Отделно се измъчвала и поради невъзможността да се грижи за децата ѝ, едното от които тогава било на 1 г. и 8 месеца.

Ищцата счита, че стойностният еквивалент на претърпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от получените в резултат от ПТП травматични увреждания, е в размер на 25 000 лв.

Намира, че ѝ се следва и обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 235,31 лв. от които: 40,60 лв. за заплатена потребителска такса за престоя в МБАЛ „Св. Анна - Варна“ АД в периода от 17.08.2015 год. – 24.08.2015 год.; 111,60 лв. за закупено лекарство „Фраксипарин“ (30 броя); 9,11 лв. за закупен аналгин (10 ампули) и етилов спирт; 34,00 лв. за закупени патерици и 40 лв. за заплатен преглед от лекар по съдебна медицина.

Излага, че предявила тези претенции пред ответника, но с писмо от 24.04.2018 год. била уведомена за отказа на застрахователя от заплащане на застрахователно обезщетение поради липса на извършен деликт от страна на застрахования водач.

По изложените съображения ищцата моли за уважаване на предявените иски и претендира разноси по делото.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът депозира отговор на исковата молба, в който

излага становище за неоснователност на предявените искове. Не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за лек автомобил „Ауди А4“, с рег. № *****. Намира, че не е налице противоправно поведение на застрахования водач, което да обуслови отговорността на застрахователя за претърпените вреди. В тази връзка оспорва механизма на произшествието, описан в исковата молба и съставения констативен протокол за ПТП. Поддържа, че е налице случайно деяние по смисъла на чл. 15 НК, тъй като водачът бил в обективна невъзможност да предвиди и предотврати настъпването на вредите. В условията на евентуалност, релевира възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. Аргументира същото с твърдения, че ищцата била нарушила чл. 32, ал. 2, чл. 108 и чл. 113 от ЗДвП, като не се движила по тротоара или банката на пътното платно в противоположната посока на движение, а се намирала на самото платно, с което сама се поставила в опасност.

Оспорва още ищцата да е претърпяла сочените телесни увреждания и претърпените болки и страдания. Оспорва и причинно-следствената връзка между неимуществените вреди и процесното ПТП. Възразява, че уврежданията се дължали изключително на предходни заболявания и евентуални хронично-дегенеративни изменения, от които ищцата страдала преди ПТП, както и на лабилната ѝ психика. Оспорва и продължителността на оздравителния процес. В условията на евентуалност поддържа, че тази продължителност била следствие от поведението на пострадалата и неспазване на лекарските предписания, както и от предходните нейни заболявания. Възразява и срещу размера на иска за неимуществени вреди. Оспорва също претенцията за имуществени вреди с доводи за липса на връзка между направените разходи и ПТП. Счита, че не дължи лихва за забава, като се позовава на чл. 380, ал. 3 от КЗ. Прави също и възражение за погасяване на исковите претенции по давност. С тези аргументи моли за отхвърляне на предявените искове, евентуално – за намаляване на претендираните обезщетения, и претендира разноски по делото.

В съдебно заседание ищцата поддържа предявените искове и моли за присъждане на разноски. Ответникът моли за отхвърляне на исковите, в евентуалност – за намаляване на размера им, както и за присъждане на сторените съдебно-деловодни разноски.

Варненският окръжен съд, въз основа на твърденията и възраженията на страните, с оглед събраните по делото доказателства и по вътрешно убеждение, формира следните фактически изводи:

Не е спорно между страните, че между собственика на лек автомобил „Ауди А4“ с рег. № ***** и ответното дружество е бил сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, валидна към датата на процесното произшествие.

С Решение № 260784/13.12.2021 год. по АНД 38/2021 год по описа на ВРС, 28-ми наказателен състав, В. И. Г. бил признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“ вр. чл. 342, ал. 1 от НК, тъй като на 17.08.2015 год. в гр. Варна, при управлението на лек автомобил „Ауди А4“, с рег. № В 1329 ВВ, като не направил всичко възможно да намали и да спре при възникнала опасност, нарушил правилата за движение, установени в чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и по непредпазливост причинил средна телесна повреда на ищцата А., изразяваща се в трайно затруднение на движението на левия □ долен крайник за период от около 2,5 – 3 месеца. На основание чл. 78а, ал. 1 от НК съдът го освободил от наказателна отговорност с налагане на административно наказание глоба.

Видно от констативния протокол за ПТП с пострадали лица № 2639/18.08.2015 год., представен с исковата молба, собственик на превозното средство с марка „Ауди А4“ била Т.Ж.Л., ЕГН *****. Към момента на произшествието, то било управлявано от признатия за виновен водач В. И. Г..

За установяването на механизма на произшествието и поведението на всички участници в него, по искане на ответната страна като свидетел по делото е разпитан

виновният водач Г.,. Същият излага, че се е движел в дясната пътна лента на платното за движение, като спрял на червен сигнал на светофарната уредба. В лявата лента, имало задръстване. След като светнало зелено, той и лявата колоната от автомобили потеглили. В неговия пътен участък нямало движение и той се движел с не повече от 30-40 км/ч. След около 10-15 метра от ляво в неговата лента навлязъл автомобил, който пресякъл пътят му и го принудил рязко да завие на дясно в следствие на което се блъснал в някакъв автомобил. Не си спомнял какви били атмосферните условия и хоризонталната и вертикалната пътна маркировка. В процесния пътен участък нямало препятствия, ограничаващи видимостта. Нямало и места за паркиране. Свидетелят нямал спомен къде точно на платното се намирал автомобилът, в който се блъснал. Възприел превозните средства едва в момента на удара. Помнел отварянето на аербега и пушека на веществото му „и след това колите“. След удара той и пасажерът, с когото пътувал, напуснали автомобила. Колата му била спряла в тревната площ; видял, че е ударил една кола и че има няколко пострадали, чиито брой и местоположение не помнел. Имало хора в и извън процесните превозните средства, спрели в уширението на пътното платно. Помнел, че пострадала била бременна жена, както и друга жена - ищцата, която лежала на пътното платно, от лявата страна на колите, които били спрени. Около удара от него автомобил имало 5-6 човека. След произшествието дошли екипи на Бърза помощ.

За опровергане на показанията на свидетеля Г., по искане на ищцата е разпитан свидетелят Д., чиито показания съдът кредитира като последователни и вътрешнонепротиворечиви. Свидетелят сочи, че при движението си в дясната пътна лента на бул. „Цар Освободител“, около „малкия светофар преди газостанцията на околоръстното“ станал свидетел на процесното произшествие. Движението било доста натоварено, но в процесния пътен участък нямало препятствия, ограничаващи видимостта. Ръмял обаче дъжд. Управлявайки автомобила си, постоянно гледал в страничните огледала и това за обратно виждане. На мястото на инцидента имало уширение и се получавали три ленти. В него, една след друга били спрели две коли, като свидетелят видял две жени да разговарят. Малко след като подминал спрелите автомобили, чул трясък и в дясното си странично огледало видял как един автомобил, с марка „Ауди“, движещ се в посока от бензиностанция „ОМВ“ към КАТ-Варна, навлязъл поне на 15 метра навътре в тревната площ, намираща се отстрани на платното за движение. Спомня си, че видял и как една от жените отскача от земята. Веднага отбил автомобила си вдясно и отишъл до падналата жена, позиционирана в уширението на платното. Тя крещяла от болка и на въпрос на свидетеля заявила, че изпитва болки в областта на таза. Д. се обадил на телефон 112. Когато дошла линейката пострадалата нямала възможност да се придвижи сама до нея, тъй като била в безпомощно състояние. Свидетелят заявява, че не знае дали е имало други пострадали лица, тъй като в един момент се събрали много хора и не можел да прецени кой от къде е. На база опита си като шофьор, претърпявал пътни произшествия, счита, че водачът на отклонилия се в тревната площ автомобил е шофирал със скорост около 70 км/ч., като именно високата скорост била причината да навлезе в затревения участък.

По искане на ответника, в хода на производството са проведени съдебно-автотехническа, повторна автотехническа и тройна автотехническа експертиза. Съдът кредитира заключенията и по трите експертизи като обективни и компетентно дадени.

По въпроса дали е било възможно за ищцата да възприеме приближаващия се процесен автомобил, вещите лица по трите експертизи разглеждат различни аспекти. Вещото лице по първоначалната експертиза дава становище, че доколкото ищцата не се е намирала в активна лента за движение, а в ускорителен джоб, между два спрени автомобила, то тя не е имала възможност да възприеме лекия автомобил „Ауди А4“ на виновния водач като опасност, тъй като последният се е движил в дясната лента за движение и не е имало признаци, които да показват, че той щял да се отклони в ускорителния джоб. Вещото лице по повторната експертиза пък е заключило, че при разговора си с водача на

другия автомобил, спрял в уширението - И.а, погледът на ищцата бил фокусиран на разстояние около 1 м. и тя е виждала ясно само лицето на И.а. Всичко извън това разстояние за пострадалата е било неясно и тя не е могла своевременно да възприеме като опасност приближаващия се автомобил „Ауди А4” и да предприеме някакви действия за своята безопасност. Ако пък бъдело допуснато, че в момента на отклоняване на „Ауди А4” погледът на ищцата не бил фокусиран върху лицето на водача на другия спрял автомобил – И.а и е могла да възприеме отклонението на „Ауди А4” надясно, то и в този хипотетичен случай ищцата не би имала възможност да предприеме някакви действия за безопасността си, тъй като необходимото ѝ за това време от 2,81 секунди е било значително по-голямо от времето на движение на „Ауди А4” – 0,78 секунди от отклоняването му до удара му в автомобила на И.а. Вещите лица по тройната експертиза пък посочват, че ищцата е имала пряка видимост към кръстовището (след което е настъпило произшествието), стига да е била обърната с лице в тази посока. До рязкото отклонение на „Ауди А4” надясно, вещите лица също достигат до извод, че преминаващият трафик не е бил възприеман от ищцата и И.а като непосредствена опасност. След отклоняването на „Ауди А4” надясно, те технически не са разполагали с време, за да напуснат пътното платно.

По втория въпрос, касаещ възможността ищцата да бъде ударена, ако се е намирала на тротоара, вещите лица по трите експертизи също изразяват сходно становище. В констативно-съобразителната част на първоначалната експертиза вещото лице отбелязва, че при изготвянето на заключението не са били налице обективни данни за установяването на траекторията на движение на „Ауди А4” преди и след удара, както и положението на ищцата в момента на удара. Обръща внимание и че на процесния пътен участък от дясната страна на платното за движение в посока изток на запад (от бул. „Христо Смирненски” към бул. „Трети март”) не бил налице тротоар, а тревна площ, повдигната с бордюр от пътната настилка. На база тези уточнения и пояснения дадени в о.с.з. на 15.03.2021 год. сочи, че ако ищцата е била в траекторията на движение на автомобила с марка „Ауди А4” е било възможно тя да бъде ударена от него дори ако се е намирала в тревната площ, тъй като автомобилът, след удара си с лекия автомобил „Фолксваген Поло” (спрял в ускорителния джоб), продължил движението си в тревната площ. Вещото лице по повторната експертиза пък е посочило единствено, че според използваните снимки от програмата Street view, направени през август 2015 год., се установява, че в мястото на произшествието няма тротоар. В дясно от ускорителния джоб имало само отделено от пътното платно с около 15 см. бордюр, неравен терен, обрасъл със сравнително висока трева, който не бил нито подходящ, нито предназначен за движение на пешеходци. Вещите лица по тричленната експертиза също заключават, че на мястото на произшествието нямало тротоар, а тревна площ. Обръщат внимание, че ако двете жени, водачи на спрелите в ускорителния джоб автомобили са се намирали в тревната площ, те са увеличавали значително своята сигурност и защитеност. При разпита на вещите лица в о.с.з. на 06.12.2022 год. поясняват, че в случай че ищцата и водачът на другия автомобил, спрял в ускорителния джоб – И.а, са били в предната дясна част на лек автомобил „Фолксваген Поло” или са били в непосредствена близост от края на калника, тогава не би се наблюдавал удар, тъй като те са щели да бъдат ситуирани извън пътното платно и са щели да бъдат отпред вдясно. Така автомобилът „Фолксваген Поло”, който не се е качил на затревената площ е нямало как да ги удари.

Във връзка с третия въпрос относно факта дали на мястото на удара е имало пешеходна пътека вещите лица и по трите експертизи сочат, че на мястото на удара пешеходна пътека имало след западния край на кръстовището на бул. „Цар Освободител” с ул. „Поп Димитър” (след кръстовището по посоката на движение на процесните автомобили). Вещите лица по повторната и тричленната експертиза обаче изрично посочват, че тя нямала отношение към произшествието, а вещото лице по първоначалната експертиза сочи, че на мястото на произшествието нямало пешеходна пътека, което становище съдът цени като значещо, че наличната пешеходна пътека няма значение за произшествието.

По делото е проведена съдебно-медицинска експертиза, заключението по която съдът също кредитира като пълно, обективно и компетентно дадено. Според него, в резултат на процесното произшествие ищцата получила следните групи увреждания: **1.** счупване на сакралната кост, обусловило трайно затруднение на движението на снагата за повече от 30 дни; **2.** контузия на главата, ожулване на лявото коляно, контузия на лявата подбедрица, контузия на дясно коляно и подбедрица, контузия на ляво рамо, обусловили заедно и поотделно временно разстройство на здравето неопасно за живота. Няма медицински данни за загуба на съзнание. Болките били по-силни до около десетия ден. Ориентировъчният възстановителен период бил около пет месеца, като лечението включвало 30 дни постелен режим, следван от ходене с две патерици до края на третия месец с постепенно натоварване на крайниците. Постелният режим в по-дълъг срок бил безсмислен, доколкото 30 дни били достатъчни за необходимото срастване, предхождащо вертикализацията на пострадалия и неговата рехабилитация. По-продължителното залежаване оказвало негативно влияние върху мускулатурата, която губела тонус, започвала да атрофира и след това предполагала много по-дълъг възстановителен период. Поради лечение с постелен режим 30 дни, ищцата е имала нужда от помощта на трети лица за обслужването си за около 45-60 дни. При извършения преглед, вещото лице е установило, че ищцата е напълно възстановена от получените травматични увреждания, като е констатирало и че няма медицинска документация за нарушени функции на други органи. В заключението се отбелязва, че ищцата не е страдала от заболявания, които да са повлияли негативно на оздравителния ѝ процес. Същият бил протекъл в обичайния срок. Вещото лице е дало заключение и че закупените медикаменти и консумативи съответствали на лечението на получените от ищцата травматични увреждания.

За установяването на твърдените от ищцата неимуществени вреди, както и за установяването на физическото и психическото ѝ състояние в производството е допуснат разпита на свидетелите Д. и Б..

Показанията на свидетеля Д. – живеещ с ищцата на съпружески начала, съдът кредитира при условията на чл.172 ГПК, доколкото същите са последователни, основани на непосредствени впечатления, вътрешно непротиворечиви и се подкрепят от останалия събран доказателствен материал. Свидетелят сочи, че научил за инцидента около 18:30 на 17.08.2015 год., когато бил у дома с двете деца; облякъл ги и отишли на мястото на произшествието. На 18.08.2015 год. ищцата била преместена в отделението по ортопедия на болничното заведение, като при направеното ѝ повторно изследване със скенер, се установило, че има счупване в областта на таза, заради което ѝ било забранено да се движи. Това налагало да ѝ бъдат поставяни инжекции против съсирване на кръвта, а за силните болки ѝ били давани обезболяващи препарати. В болницата ищцата прекарала една седмица, като след изписването ѝ, била транспортирана до дома им с линейка и качена с носилка. След това ищцата не можела да се движи, а само лежала със силни болки, за които продължила да приема обезболяващи лекарства. Използвала декубитален дюшек, предписан ѝ от лекарите и специална възглавница. Не можела да се обслужва самостоятелно, като за физиологичните си нужди използвала памперси и подлога. За обличането си също се нуждаела от чужда помощ. Сама единствено се хранела в леглото. В това състояние прекарала около два месеца. Била заведена на контролен преглед в края на месец септември, като от дома ѝ до колата била свалена на ръце, а от колата до болничното заведение – придвижвана с количка. От средата на месец октомври 2015 год. в дома им всеки ден започнал да идва рехабилитатор, който да помага на ищцата с раздвижването ѝ. Болките и приемът на обезболяващи продължавали. В края на месец октомври и началото на ноември ищцата започнала да прави по няколко крачки, като с помощта на друг човек и две патерици успявала да отиде до тоалетната в жилището. Патериците ползвала до месец февруари 2016 год., кагато започнала да се придвижва сама. Въпреки че се движела без чужда помощ, ищцата искала да има някой близо до себе си, тъй като не била уверена в движенията си.

Казвала, че пострадалият ѝ ляв крак понякога усещала като изтръпнал и че все едно го нямало, поради което залитала. След преустановяването на използването на патериците, ищцата леко накуцвала около 5-6 месеца. Към момента на разпита – 06.12.2022 год., пострадалата споделяла, че при всяко застудяване я болял кръстът и левият крак; вече не приемала обезболяващи лекарства. Свидетелят сочи, че отглежданите от него и ищцата две деца понесли много тежко случилото се. При прибирането на ищцата у дома ѝ, момченцето, което към 17.08.2015 год. било на 1 година и 8 месеца, толкова се изплашило от вида на майка си, която била подута и със синини и охлузвания, вкл. и по лицето и ръцете си, че избягало в другата стая и започнало да плаче. След това не искало и да ходи при ищцата. Дъщеря ѝ – 12 годишна към датата на инцидента, също плачела много и не искала да ходи при нея. Майката била в съседната стая, като също ридаела, тъй като в това положение не можела да отиде при децата си.

Според показанията на свидетелка Б., които съдът също кредитира, след инцидента ищцата останала в болницата една седмица. След прибирането на ищцата у дома, свидетелката я посещавала всеки ден. Пострадалата била ожулена, с подута глава и не можела да движи ръцете и краката си, използвала специални дюшек и възглавница. Приемала и болкоуспокояващи лекарства. Поради състоянието си, ищцата се нуждаела от чужда помощ при ходенето си до тоалетна, къпането и храненето си; дълго време не можела и да се облича сама. Грижи за нея полагали съпругът и майка ѝ, която пристигнала в гр. Варна още в деня след катастрофата и освен за нея се грижела и за децата на дъщеря си. Около месец след изписването ѝ, на ищцата била предписана рехабилитация, като в дома ѝ ходел рехабилитатор, за да ѝ помага с раздвижването. Първо започнала да раздвижва краката си, след това започнала да сяда, а след това и да прави по няколко крачки из стаята. През месец ноември ищцата започнала да ходи до другата стая с помощта на друг човек и две патерици. Постепенно започнала да използва една патерица, а през месец февруари 2016 год. успяла да излезе пред входа на блока си без патерици и да направи няколко малки стъпки. Движението ѝ било бавно, а походката – нестабилна. Както към него момент, така и в последствие изпитвала болки, като споделяла, че при промяна на времето изпитва болки в кръста, кракът и лявото коляно. Дълго време споделяла, че докато вървяла, кракът ѝ отказвал да направи стъпка и дори се случвало да падне. Ищцата преживявала тежко и невъзможността си да се грижи за двете си деца – син и дъщеря. Свидетелката сочи, че след инцидента момченцето постоянно плачело за майка си, а момичето споделило на дъщеря ѝ, че се страхува да не загуби майка си, тъй като не знаела какво е състоянието ѝ.

От приложените към исковата молба надлежно заверени документи се установява, че от датата на процесното произшествие ищцата извършила следните разходи за болничен престой, медицински преглед и закупени лекарства и медицински изделия: **40,60 лв.** – заплатена потребителска такса за престоя ѝ в „МБАЛ Св. Анна-Варна“ АД в периода 17.08.2015 год. – 24.08.2015 год.; **111,60 лв.** – за лекарство „Фраксипарин“ (30 броя); **9,11 лв.** – етилов спирт и 10 ампули „Аналгин“; **34,00 лв.** - заплатени за патерици; **40,00 лв.** – за медицински преглед от 27.08.2015 год.

Въз основа на горната фактическа установеност, настоящият състав на Варненски окръжен съд формира следните правни изводи:

Предявените главни искове черпят правното си основание в разпоредбата на чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.). С оглед данните по делото за възникване на процесното застрахователно правоотношение преди датата на влизане в сила на актуалния КЗ, съгласно § 22 от същия, приложима към настоящия спор е част четвърта от КЗ (отм.).

Основателността на преките искове на увреденото лице срещу застрахователя за обезщетяване на причинените му в резултат на пътно транспортно произшествие имуществени и имуществени вреди, възлага в тежест на ищцовата страна доказването на наличието на валидно застрахователно правоотношение, настъпването на пътно

транспортно произшествие при описания в исковата молба негов механизъм, обстоятелството, че в резултат на същото ищцата е получила сочените травматични увреждания и претърпяла описаните имуществени и неимуществени вреди, както и техния размер.

За безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото е прието обстоятелството, че към датата на процесното произшествие – 17.08.2015 год. между собственика на лек автомобил „Ауди А4“ с рег. № ***** и ответното дружество е била налице сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Постановеното от наказателния съд, влязло в сила на 30.12.2021 год., решение по чл. 78а от НК, приравнено на присъда съгласно т. 15 от ТР № 6/06.11.2013 год. по тълк. дело № 6/2012 год. на ОСГТК на ВКС, има обвързваща за гражданския съд сила по чл. 300 от ГПК по отношение на обстоятелствата дали е било извършено деянието, било ли е то противоправно и виновно ли е било извършено от дееца. Следователно преценката на съда по отношение на тези елементи е изключена, като съдът е обвързан от приетото от наказателния съд. По тази като неоснователни се преценят възраженията на релевирани в отговора на исковата молба досежно механизма на произшествието, противоправността на извършеното, вината на водача на застрахования автомобил и случайния характер (чл. 15 от НК) на произшествието.

В настоящия случай за безспорно установено се приема, че В. И. Г., като водачът на застрахования автомобил с марка „Ауди А4“ извършил противоправно деяние – нарушил правилата за движение, установени в чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и при форма на вината – непредпазливост, причинил на ищцата средна телесна повреда, изразяваща се в трайно затруднение на движението на левия □ долен крайник за период от около 2,5-3 месеца. Извършеното от водача съставлява престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“ вр. чл. 342, ал. 1 от НК.

Съдът взима предвид, че когато в престъпния състав като квалифициращ признак, е включено причиняването на определен резултат и връзката между деянието и резултата, констатациите на наказателния съд за осъществяването на такъв резултат и за причинната връзка са задължителни за гражданския съд. Тази обвързаност се разпростира както по отношение на резултата, така и по отношение на причинната връзка между действието и осъществения резултат, предвид което този въпрос не може да бъде пререшаван /Решение № 72/02.08.2017 год. по гр. д. № 60168/2016 год. на ВКС, IV ГО/. По тези съображения за доказана се приема и причинно следствената връзка между нарушението на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП и причиняването на средната телесна повреда.

Предвид дотук изложеното, действието на виновния водач Г. изпълнява предпоставките на непозволено увреждане, поради което ищцата, пострадала от последното, може законосъобразно да ангажира отговорността на застрахователя, съгласил се да покрие гражданската отговорност на водача Г. за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с използването на застрахованото моторното превозно средство.

Изживените от ищцата физически болки и страдания се доказват от заключението по съдебно-медицинската експертиза и кредитираните свидетелски показания. Наред с установената като част от състава на извършеното престъпление средна телесна повреда, вещото лице е констатирало, че в следствие на произшествието ищцата е претърпяла и контузия на главата, ожулване на лявото коляно, контузия на лявата подбедрица, контузия на дясното коляно и подбедрица и контузия на лявото рамо, обусловили заедно и поотделно временно разстройство на здравето неопасно за живота. Същите съдът приема, че са оказали допълнително негативно влияние върху физическото и емоционалното състояние на ищцата.

Същата е прекарала около два месеца на легло поради силните болки, които

изпитвала, като за физиологичните си нужди използвала памперси и подлога. Както пояснява вещото лице, изготвило съдебно-медицинската експертиза, указаният едномесечен срок за постелъчен режим бил препоръчителен и можел да бъде по-продължителен, въпреки че обичайно той бил достатъчен за зарастване на счупеното и започването на вертикализация и рехабилитация на съответния пострадал. Макар стандартният период да е около 30 дни, съдът отчита, че физиологията и прагът на търпимост на болка на всеки човек е различна, като както се установява от показанията на свидетеля Д. ищцата изпитвала силни болки в продължителен период. Макар вещото лице да указва, че по-дългият постелъчен режим може да води до загуба на тонус на мускулатурата, атрофия и удължаване на възстановителния период, съдът счита, че по делото не са налице данни, че ищцата не е желала своето максимално бързо възстановяване и необосновано е удължила възстановителния си период. Ищцата започнала рехабилитацията си около средата на месец октомври и въпреки усилията които полагала за подобряване на състоянието си, около пет месеца имала нужда от чужда помощ и използването на патерици за извършването на ежедневните си действия като хигиенен тоалет, обличане и придвижване.

Недоказани се явяват възраженията на ответника, че увреждането и произтичащите от него болките и страданията се дължат единствено на предходни заболявания и на евентуални предходни хронично-дегенеративни изменения, от които ищцата е страдала преди произшествието. По делото не са събрани и доказателства, че изживеният от ищцата стрес и душевни страдания са в резултат от нейната лабилна психика и предходна обремененост.

Съдът отчита, че освен продължителния и болезнен процес на физическо възстановяване, свидетелката е изпитвала и емоционален стрес и дискомфорт от страха и несигурността, които състоянието ѝ е породило у децата ѝ. Както се установява от показанията на свидетелите Б. и Д., синът на ищцата избягал и започнал да плаче при вида на своята майка при завръщането ѝ у дома. Дъщеря ѝ пък се притеснявала да не я загуби, докато ищцата била в болница. В последствие, както брат си, момичето избягвала контакта с майка си. От показанията на свидетеля Д. пък става ясно, че нощем и децата и ищцата плачели в следствие на случилото се. Ищцата преживявала тежко и също страдала, че във влошено здравословно състояние, в което се намирала не можела да се грижи за децата.

При отчитане вида, характера, интензитета и продължителността на физическите болки и дискомфорт, както и негативните емоционални изживявания от получените травми, лимитите на застрахователните обезщетения по чл. 492 от КЗ, в редакцията преди изменението му с ДВ, бр. 101 от 2018 год. и при съобразяване принципа на справедливо обезщетяване по чл. 52 от ЗЗД, съдът намира, че справедливо обезщетение за претърпени физически и емоционални болки и страдания възлиза на 60 000 лева.

Доказан по основание и размер се явява и искът за осъждането на ответника да заплати на ищцата сумата от 235,31 лв., за претърпените в следствие на произшествието имуществените вреди. Към исковата молба са приложени доказателства за извършването на претендираните разходи за болничен престой, медицински преглед и закупени лекарства и медицински изделия. Според заключението по съдебно-медицинската експертиза пък закупените медикаменти и консумативи съответвали на лечението на получените от ищцата травматични увреждания.

В отговора на исковата молба, ответното дружество е въвело **възражение за погасяване по давност** не само на главните, но и акцесорните искове за заплащане на законна лихва върху сумата за неимуществени вреди, претендирана от датата на увреждането до окончателното заплащане на задължението, както и за заплащането на законна лихва върху сумата за имуществени вреди от датата на предявяване на исковата молба до окончателното заплащане на задължението.

На основание чл. 197 от КЗ (отм.) вр. т. 10 и т. 10.1 на раздел II, буква „А” от

приложение № 1, относим съгласно § 22 от актуалния КЗ, правата по застрахователния договор при застраховки „гражданска отговорност“ се погасяват с 5-годишна давност, считано от датата на пътното транспортното произшествие. Имайки предвид, че процесното произшествие е настъпило на 17.08.2015 г., а исковата молба е била депозирана на 05.06.2020 год., главните искове не са погасени по давност. За пълнота следва да се отбележи, че като неоснователно се приема възражението за погасяване по давност на частта, с която е бил увеличен размерът на иска за неимуществени вреди, тъй като давността за вземането, включително и за увеличената част, е прекъсната с исковата молба и е спряла да тече докато трае исковият процес, защото пред съда е заявено цялото спорно право, без да е посочено, че се предявява частичен иск /в този смисъл мотивите към т. 1 от ТР № 3/22.04.2019 год. по тълк. д. № 3/2016 год. на ОСГТК на ВКС/.

Основателно обаче се явява възражението за погасяване по давност на претендираното обезщетение за забава в размер на законната лихва върху иска за неимуществени вреди. Приложима към тази претенция е кратката 3-годишна давност по чл. 111, б. „в“ от ЗЗД /в този смисъл решения по т. д. № 3060/2013 год., т. д. № 610/2010 год., т. д. № 323/2010 год. на ВКС, I ТО, т.д. № 475/2008 год. и т. д. № 1608/2018 год. на ВКС, II ТО/. Така, за погасени следва да се считат онези платежи, които са извън тригодишния срок преди предявяване на иска по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) т.е. за периода преди 05.06.2017 год., тъй като исковата молба е била депозирана на 05.06.2020 год.

По делото от ответното дружество е въведено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата, базирано на твърдения за нарушаване на разпоредбите на чл. 32, ал. 2, чл. 108 и чл. 113 от ЗДвП и завишаване на риска от собственото ѝ увреждане, доколкото пострадалата не се е движила по тротоара или банкета на пътното платно в противоположната посока на движение, а както самата тя твърдяла се намирала на платното за движение. Сочи се и че ищцата попадала в зона с ограничена видимост за водача на автомобила.

Така въведеното възражение, настоящият състав намира за **неоснователно**. Твърденията на ищцата, изложени в исковата молба, досежно засичането ѝ от друг автомобил в зоната на дясното огледало на автомобила ѝ, след кръстовището на бул. „Цар Освободител“ и ул. „Поп Димитър“ и последвалото от съприкосновението, спиране на двата автомобила в находящото се в дясно уширение на пътя е в съответствие с показанията на свидетеля Д., отговора на въпрос 1 от повторната експертиза и скиците от констативно-съобразителната част на тричленната експертиза. В този смисъл, съдът достига до извод, че между двата спрели в уширението на пътното платно автомобила е настъпило пътнотранспортно произшествие.

По смисъла на чл. 123, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, водачът на пътнотранспортно средство, който е участник в пътнотранспортно произшествие, е длъжен без да създава опасност за движението по пътя, да спре, за да установи какви са последиците от произшествието. Според чл. 123, ал. 1, т. 3 от ЗДвП, когато при произшествието са причинени само имуществени вреди водачът, участник в произшествието, е длъжен да окаже съдействие за установяване на вредите от произшествието, като в зависимост от нали чието или отсъствието на съгласие между участниците относно обстоятелствата, свързани с произшествието да предприемат различни допълнителни действия. Именно на база събраните в производството данни може да бъде направен извод, че водачите на двата автомобила са предприели действия по установяване на последиците от произшествието, като за да не създават опасност за движението по пътя, са спрели в уширението/ускорителния джоб на платното за движение. Самото уширение, според отговора на въпрос 2 от повторната експертиза служело като ускорителна лента, преди на кръстовището на бул. „Цар Освободител“ и ул. „Поп Димитър“ да бил поставен светофар. След монтирането му, ускорителната функция на лентата отпаднала. По нея не се движели автомобили и същата

можела да се използва за престой на автомобили без те да пречат на трафика в западна посока.

Съгласно заключението по първоначалната съдебно-автотехническа експертиза, ищцата не е предприела пресичане или друго движение по пътното платно. Тя не се е намирала в активна лента за движение, а в ускорителния джоб, между два спрени автомобили. Така съдът не счита, че е била нарушена разпоредбата на чл. 113 от ЗДвП или тази на чл. 32, ал. 2 от ЗДвП.

Не е била нарушена и нормата на чл. 108 от ЗДвП. Според заключението по повторната и тричленната експертиза на мястото на произшествието с участието на лек автомобил „Ауди А4“, съответстващо на мястото на произшествието между ищцата и автомобилът, закачил страничното ѝ огледало, няма тротоар, а единствено неравна тревна площ. По делото няма данни за продължителността на времето, през което ищцата и водачът на ударения дясното ѝ огледало автомобил са прекарвали между двете коли и дали не са се отправяли към тревната площ, в случай че тя може да бъде разглеждана като пътен банкет.

Съобразно уточнението, направено от експерта по повторната експертиза във въпрос 2, а именно, че след поставяне на светофарна уредба на кръстовището с ул. „Поп Димитър“ по уширението не се движели автомобили и същото можело да бъде използвано за престой от автомобили, без те да пречат на трафика, то съобразно §6, т. 5 от ДР на ЗДвП, това уширение може да бъде разглеждано и като пътен банкет, тъй като според цитираната разпоредба пътен банкет е надлъжна част от пътя, ограничаваща платното за движение, като банкетът може да бъде укрепен или неукрепен. В този случай, ищцата би се намирала на банкета, както изисква нормата на чл. 108, ал. 1 от ЗДвП.

Въз основа на гореизложеното, съдът намира за основателни, като доказани по основание и размер главните претенции и акцесорната такава, относима към иска за обезщетяване на имуществените вреди. Частично основателен се явява акцесорният иск, досежно присъждането на законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди.

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, съдебно-деловодни разноски се дължат единствено на ищцовата страна в размер на 1250 лв. за заплатените от нея по делото държавна такса от 1050 лв. и 200 лв. за депозит за възнаграждение на вещото лице, изготвило заключението по съдебно-медицинската експертиза. В полза на процесуалния представител на ищцата, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗАдв. следва да бъде присъдено възнаграждение в минимален размер от 5850 лв., съобразно чл. 7, ал. 2, т. 1 и т. 4 от Наредба № 1/09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Доколкото след влизане в сила на Решение № 260784/13.12.2021 год. по АНД 38/2021 год. по описа на ВРС, ищцата е била освободена от заплащането на такси и разноски в производството, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответното дружество следва да бъдат осъдени да заплати в полза на бюджета на съдебната власт сумата от 1400 лв., представляваща дължимата държавна такса, изчислявана върху размера, с който е бил увеличен искът за обезщетяване на претърпените неимуществени вреди.

С оглед гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗД „БУЛ ИНС“”, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 **ДА ЗАПЛАТИ** на **Д. М. А.**, ЕГН *****, с адрес: гр. ***** сумата от **60 000 лв.** представляваща обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди в следствие на пътно-транспортно произшествие, настъпило на 17.08.2015 год. в гр. Варна, след кръстовището на ул. „Поп Димитър“ и бул. „Цар

Освободител“ по вина на водача на лек автомобил „Ауди А4“, с рег. № *****, застрахован по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при „ЗД „БУЛ ИНС““, ведно със законната лихва, считано от 05.06.2017 год. до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от **235,31 лв.**, представляваща обезщетение за причинените й имуществени вреди, сторени в следствие на същото произшествие - разходи за болничен престой, медицински преглед и закупени лекарства и медицински изделия, ведно със законната лихва, считано от 05.06.2020 год. до окончателното заплащане на задължението на **основание чл. 226, ал.1 от КЗ (отм) и чл. 86 от ЗЗД вр. чл. 84, ал. 3 от ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 86 от ЗЗД вр. чл. 84, ал. 3 от ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава върху обезщетението за неимуществени вреди от датата на увреждането 17.08.2015 год. до 04.06.2020 год. вкл., като неоснователен.

Сумите могат да бъдат заплатени по следната банкова сметка в „*****“ АД: IBAN: *****; BIC: *****; с титуляр Д. М. А..

ОСЪЖДА „ЗД „БУЛ ИНС“”, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 да заплати на **Д. М. А.**, ЕГН *****, с адрес: гр. ***** сумата от **1250 лв.**, представляващи сторени в производството съдебно-деловодни разноски за заплатени държавна такса и депозит за възнаграждение на вещо лице.

ОСЪЖДА „ЗД „БУЛ ИНС“”, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 да заплати на адв.Е. Г. Е., член на АК – Варна, л. № *****, със служебен адрес: гр. Варна, бул. „*****“ № 72, вх. В, ет. 2, ап. 10 сумата от **5850 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗАДв.

ОСЪЖДА „ЗД „БУЛ ИНС“”, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на **ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД**, сумата от 1400 лв., представляваща държавна такса върху увеличения размер на иска за неимуществени вреди на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се обяви в регистъра по чл. 235, ал. 5 от ГПК.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____